

NAGUT CUN CHAVELS GRISCHS

da Clau Dermont

Internetvoting ed in cussegl federal da nov persunas – quai èn be duas pretensiuns da la sessiun da giuvenils 2009. Per trais dis èn radund 200 giuvens e giuvnas stads a Berna per politisar e formular pretensiuns.

Il november ha la 18avla sessiun da giuvenils gè lieu a Berna, tranter auter en la chasa federala. Politica senza sa fixar sin partidas u persunas, ma cun ideas giuvnas e pretensiuns frehas. Quai ch'è vegnì discutà en gruppa è daventà ina petiziun u in statement, e quai è vegnì tractà en il plenum la dumengia en sala dal cussegl naziunal.

Ina giada n'èn betg in pèr umens vegls cun chavels grischs stads en la sala dal cussegl naziunal, ma 200 giuvens e giuvnas cun tischörts cotschens. Els han tractà las 14 petiziuns e statements cun ina perseveranza che nus be pudain giavischar da politichers «etablids». Uschia han ils giuvens e las giuvnas decidì da pretender elecziuns e votaziuns electronicas sur internet – l'uschenumnà «internetvoting». Ma era tar il cussegl federal vulan els midadas: uschia pretendan els ch'il cussegl federal vegnia extendì sin nov persunas, ina pretensiun da restrenscher il temp d'uffizi sin otg onns è dentant vegnida renviada. Er han ils politichers e las politicras renvià ina petiziun che pretendess l'introducziun d'ina cassa da malsauns unitara che remplazzass Helsana, Vita Surselva & co.

Tenor ils giuvens e las giuvnas duai dentant vinavant esser pussaivel per organisaziuns sco Dignitas ed EXIT da porscher agid per il suicidi. Dentant duain las organisaziuns avair reglas severas per lur lavur. La discussiun era tar questa tematica emoziunala ed ha mussà quant differenzià ch'ils giuvens e las giuvnas tranter 14 e 21 san politisar. E ch'els pensan er a las atgnas schanzas en l'economia mussa per exempel la petiziun tar la crisa economica che pretenda dapli reglas per interpresas che vulan emploiar praticantAs ed uschia protegger meglier praticantAs. In'otra petiziun pretenda ch'interpresas ch'engaschan vinavant lur emprendistAs suenter l'emprendissadi duain survegnir in stimol economic tar las taglias.

Quels trais dis èn per ils politichers e las politicras da la sessiun da giuvenils be

l'entschatta. Forsa ch'els s'engaschan anc pli ditg en la politica e remplazzan in di u l'auter in da quels umens vegls cun chavels grischs a Berna. Quels avessan dentant era la pussaivladad d'emprender da la sessiun da giuvenils: il stil giuven da far politica ed il respect e schlantsch ch'ils participants e las participantas da la sessiun han mussà.

Tut las petiziuns ed ulteriuras infurmaziuns sin: www.sessiundagijuvenils.ch

Er ella è in politstar.